

Grondaankoop voor toekomstige natuur

Velderberg foto: NICO KLOEK

Tekst: Silvia Kooij

Om de huidige natuurterreinen robuuster, sterker en groter te maken, koopt Landschap Overijssel soms grond aan. “Het gaat bij voorkeur om grond die grenst aan onze huidige natuurterreinen”, vertelt rentmeester Hans Gerritzen. “Deze grond heeft al de ‘functie’ natuur, of is door de provincie aangewezen als toekomstige natuur.”

“Grond in eigendom hebben, is de beste zekerheid dat deze grond langjarig als natuur wordt beheerd”, legt Hans uit. “Daarom is het aankopen van grond zo interessant voor ons. Met aankoop of ruil maken we onze terreinen groter en robuuster. Dit biedt plant- en diersoorten een beter leefgebied en dus grotere overlevingskansen.”

Middelen

Landschap Overijssel koopt alleen grond die al de stempel ‘natuur’ heeft of als de provincie het in het natuurbeheerplan heeft aangewezen als toekomstige natuur. De

aankoop gebeurt met eigen middelen. Hans: “We proberen jaarlijks een budget te reserveren voor aankoop, maar dat is beperkt. Middelen moeten grotendeels uit schenkingen, legaten en fondsenwerving komen.” Landschap Overijssel krijgt geen subsidie voor de aankoop van natuurgrond. Wel is er een regeling voor de aankoop van landbouwgrond die een natuurbestemming heeft gekregen. Hans: “Wij betalen dan de prijs voor de landbouwgrond, die ligt hoger dan de prijs van natuurgrond. De provincie keert het waardeverschil als gevolg van deze functieverandering aan ons uit, zodat wij netto alleen de aankoopwaarde van de natuur-

grond betalen. Bij deze voormalige landbouwgrond krijgen wij ook een inrichtingssubsidie voor de omvorming naar natuur. Kopen we bestaande natuur, dan betalen we aanvullende inrichtings- of herstelkosten zelf.”

Verkoop

Grondaankoop wordt ook weleens gefinancierd uit de verkoop van andere grond, maar die inkomsten zijn gering. Hans: “De verhouding verkoop en aankoop is factor 1 op 10. We verkopen nooit stukken van onze eigen terreinen. Soms is er een losliggende snipper die een andere partij beter kan beheren. Of we hebben landbouwpercelen in eigendom waar geen natuurbestemming op ligt of waarmee we geen ambitie hebben voor omvorming naar natuur. Dat zetten we dan in de markt en de opbrengsten uit verkoop worden weer aangewend om aanvullend natuurgrond te kopen.”

Help jij mee? Dankzij bijdragen van natuurliefhebbers hebben we de afgelopen jaren mooie pels aan ons bezit toegevoegd. We versterken hiermee bestaande natuur en maken nieuwe natuur. Ook jouw hulp is meer dan welkom. Kijk op www.landschapoverijssel.nl/grondgebouwen hoe je kan bijdragen.

Speerpunten

Speerpunten in het aankoopbeleid van Landschap Overijssel zijn de Reest en de Regge. Hans legt uit waarom: “De Regge is van oudsher een regenrivier, die bijna weer helemaal meanderend is gemaakt en waar natuur omheen is gelegd bij de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het is een belangrijke natuurader en klimaatbuffer geworden, ook voor waterberging. De Reest is een nog volledig authentieke beekloop die nooit gekanaliseerd of veranderd is, omdat het de provinciegrens van Overijssel en Drenthe is. Daarmee is de Reest een natuurparel en een stukje cultureel erfgoed. Daar hechten wij veel waarde aan.”

Langs de Regge

De afgelopen jaren zijn een paar mooie pels toegevoegd langs de Reest en de Regge, vertelt terreinbeheerder Evert Dijk. Zo kwam langs de Regge bij natuurterrein Velderberg 6,5 hectare in bezit. “Dit was een stuk landbouwgrond dat voor de boer moeilijk te bewerken was door de grondsoort (leem en ijzer) en de waterhuishouding, terwijl wij kansen zien om er weer waardevolle natuur van te maken. We hebben onderzoek gedaan en veldbezoeken uitgevoerd om de kansen voor natuurontwikkeling te bepalen. We werken hierin samen met het Waterschap dat let op de waterveiligheid. De gemeente is benaderd voor recreatieve mogelijkheden. Inmiddels ligt er een conceptplan dat we willen bespreken met omwonenden. Het mooie is dat het perceel verrassend veel potentie heeft. Zo hebben we op oude kaarten paden ontdekt, die we willen herstellen als wandelpad zoals omwonenden graag willen. Ook zijn er goede kansen voor een stukje elzenbroekbos met dotterbloem, een akkertje en een paai gebied voor de vissoorten winde en kwabaal. Natuurontwikkeling, waterbeheer en een prachtige beleving komen hier straks samen.”

6.000 hectare in beheer

Dankzij enkele recente aankopen, heeft Landschap Overijssel nu 6.000 hectare natuur in eigendom. Door de ruilverkaveling bij Staphorst kwam er bijvoorbeeld 46 hectare in onze handen. Met name in de Vledders en Leijer Hooilanden hebben we nu een mooi aaneengesloten gebied waar we onder meer, samen met het waterschap, met waterpeilverhoging aan de slag zijn. Die vernatting geeft een mooie impuls voor het hele gebied.